

Broj/Број: 4/1-50-1-149-6/04
Sarajevo/Сарајево: 10.5.2004.

ZAPISNIK

Šeste sjednice Zajedničke komisije Parlamentarne skupštine BiH za obrambenu i sigurnosnu politiku i nadzor nad radom obrambenih i sigurnosnih struktura na razini BiH.

Sjednica je održana 10.5. 2004., u vremenu od 10.00 do 11.30 sati.

Sjednici su nazočili članovi Zajedničke komisije: Šefik Džaferović, Adem Huskić, Momčilo Novaković, Vinko Zorić, Boško Šiljegović, Osman Brka, Anto Spajić, Mirko Blagojević i Branko Zrno.

Sjednici nisu nazočili: Halid Genjac, Seada Palavrić i Zoran Spasojević.

Sjednici su nazočili gosti: ministar obrane BiH Nikola Radovanović, ministar obrane FBiH Miroslav Nikolić, Dragan Kapetina, savjetnik za vojna pitanja člana Predsjedništva BiH Borisava Paravca, kao i predstavnici OHR-a i OSCE-a, James Locker predsjedatelj Komisije za reformu obrane BiH, general John Drewienkiewicz i Kith Bien, dok je Karahodžić Damir, predstavnik Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa pristupio pred kraj zasjedanja.

Pored navedenih, sjednici je nazočila Dragica Hinić, privremeni tajnik Komisije.

Sjednicom je predsjedavao Branko Zrno.

Za raspravu na sjednici predložen je slijedeći

DNEVNI RED:

1. Usvajanje zapisnika 5. sjednice Zajedničke komisije;
2. Analiza dostignutog stupnja ispunjavanja uvjeta za prijem BiH u «Partnerstvo za mir» (izvjestitelji: ministar obrane BiH, predstavnici Predsjedništva BiH i dr.);
3. Razmatranje Informacije o provjeri kandidata za generalske dužnosti u sustavu obrane BiH (izvjestitelj: ministar odbrane BiH);
4. Informacija o izdatim dozvolama za izvoz/uvoz naoružanja i vojne opreme u 2003. (izvjestitelj: ministar Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH);
5. Razno.

Ad.1. Verificiranje zapisnika 5. sjednice Zajedničke komisije

Članovi Komisije jednoglasno su verificirali zapisnik 5. sjednice Komisije.

Ad.2. Analiza dostignutog stupnja ispunjavanja uvjeta za prijem BiH u «Partnerstvo za mir»

Nikola Radovanović na početku izlaganja, istaknuo je mišljenje da se proces reformi odvija zadovoljavajućim tempom. Zatim je informirao o četiri oblasti čije ispunjenje predstavlja uvjet za priključenje BiH «Partnerstvu za mir».

Prva oblast je oblast zakonodavstva. U ovoj oblasti preostalo je još usvajanje dva zakona u Parlamentu FBiH i to Zakona o obrani FBiH i Zakona o vojsci FBiH, kako bi ovi zakoni bili usklađeni s Zakonom o obrani BiH. Usvajanjem ova dva zakona BiH će ispuniti date uvjete u zakonodavnoj oblasti.

Druga oblast odnosi se na popunu institucija obrane BiH. Pri tome se posebno osvrnuo na popunu Zajedničkog štaba i Operativne komande, uz obrazlaganje cjelokupnog procesa imenovanja kandidata na generalske dužnosti u ovim institucijama. Posebno je obrazložio i odluku Predsjedništva BiH o imenovanju 4 kandidata na određene generalske pozicije, čija imenovanja bi trebala biti potvrđena na sjednici Zastupničkog doma narednog dana, čime bi BiH dala jasan signal NATO-u i drugim međunarodnim faktorima o spremnosti za ispunjavanje uvjeta na reformskom putu. Istaknuo je da bi se ovim imenovanjem omogućilo dalje popunjavanje ovih institucija, a time i ispunjenje ovog uvjeta. Također je naveo da narednih dana od ministra obrane FBiH očekuje novi prijedlog kandidata za generalske pozicije, te da će ovi kandidati nakon provjere biti imenovani na odgovarajuće pozicije, čime bi BiH u potpunosti ispunila zadati uvjet. Naglasio je na kraju da trenutna situacija ipak omogućava popunu navedenih institucija, te je izrazio optimizam da ova oblast neće biti prepreka za pristupanje BiH «Partnerstvu za mir».

Slijedeća značajna oblast je popunjavanje institucija obrane BiH i ostalim ljudstvom do traženih 65%. U okviru ovih institucija dio osoba bit će isključivo administrativni radnici koji će se primati po natječaju, određeni broj osoba koje su državni službenici primat će se također putem natječaja preko Agencije za državnu službu, dok će jedan broj osoba biti primljen na temelju transfera iz entiteta. Sve ove osobe moraju ispunjavati određene uvjete. Trenutno su u toku razgovori s nekim vojnim osobama predloženim iz entitetskih ministarstava obrane, tako da bi ovih dana trebali imati oko 70-tak uposlenih, a do samita u Istanbulu 105 uposlenih, što čini oko 65% tražene popune ljudstvom. Na ovaj način ispunjen bi bio i ovaj uvjet.

Cetvrta oblast tretira pitanje prestrukturiranja (smanjenja) profesionalnog sastava oružanih snaga.

Pri tome treba istaći da je RS-a ovaj uvjet već ispunila i okončala proces, smanjivši broj profesionalnog sastava na 4000 pripadnika, dok se u FBiH ovaj proces još uvijek očekuje, jer se broj u FBiH mora svesti na 8000 pripadnika. Pri tome je značajno usvajanje naprijed dva pomenuta zakona, kako bi ovaj proces bio uspješno okončan. Ministar obrane BiH mišljenja je da će se ovaj proces okončati na vrijeme, čime bi BiH ispunila i ovaj uvjet.

Kao značajnu i neophodnu aktivnost za priključenje BiH «Partnerstvu za mir», ministar obrane istaknuo je predstojeću posjetu Briselu gdje će se sastati sa najvišim zvaničnicima NATO saveza i EU-e, te iskoristiti tu priliku za lobiranje u korist BiH-e. Pored ove, slijediće i druge aktivnosti i sastanci u Briselu na temu zamjene snaga NATO saveza snagama EU, te dolazak ambasadora NATO vijeća u Sarajevo radi razgovora na istu temu, kao i temu ispunjavanja uvjeta za priključenje BiH «Partnerstvu za mir». Na kraju je istaknuo svoje mišljenje da će BiH ispuniti tražene uvjete i u Istanbulu predstavljati ozbiljnog kandidata za priključenje.

Miroslav Nikolić istaknuo je nadu da će navedena dva zakona biti brzo usvojena u Parlamentu FBiH a time i usklađena s Zakonom o obrani BiH. Naveo je da FBiH još uvijek nije završila posao oko prestrukturiranja oružanih snaga jer su postojali ograničavajući zaključci Parlamenta FBiH u toj oblasti. Izrazio je ipak nadu da će do kraja ovog mjeseca biti završen i taj dio posla putem penzioniranja oko 1600 osoba i davanjem otpremnina.

Šefik Džaferović izrazio je zadovoljstvo ovakvim informiranjem uz isticanje obveze Zajedničke komisije da bude stalno uključena u ovaj proces reformi, uz zajedničku i obostranu suradnju svih

učesnika u ovoj oblasti, kako bi došli do zadatog cilja. Postavio je pitanje o pojašnjenju procentualnog popunjenja institucija obrane BiH, kao i pitanje njihovih smještajnih kapaciteta. Na kraju je predložio da Komisija primi k znanju prezentiranu Informaciju, te pruži punu potporu ministru obrane BiH i entitetskim ministrima obrane na putu ispunjenja uvjeta za prijem BiH u "Partnerstvo za mir".

Nikola Radovanović potom je odgovorio na pitanje o procentualnoj popunjenosti institucija obrane BiH. Sukladno Pravilniku o ustrojstvu i sistematizaciji, Zajednički štab će brojati 40 osoba, Operativna komanda 29 osoba, a ukupan broj svih osoba u institucijama obrane BiH treba biti 169. Od ukupnog broja, 65% čini oko 105 osoba, dok bi ovih dana trebalo biti zaposleno 70 osoba, čime nismo u potpunosti ispunili traženi uvjet. Ipak se nada da će do samita u Istanbulu biti ispunjen i ovaj uslov. Naglasio je i problem smještajnih kapaciteta, ali i izrazio nadu da će se ovo pitanje riješiti na odgovarajući način.

Po okončanoj raspravi članovi Komisije primili su k znanju Informaciju i dali punu potporu ministru obrane BiH i entitetskim ministrima obrane na putu ispunjenja uvjeta za prijem BiH u "Partnerstvo za mir".

Na kraju rasprave o ovoj točki dnevnoga reda, Komisiji se kratko obratio James Locker, predsjedatelj Komisije za reformu obrane. On je istaknuo da je BiH načinila značajne korake u ovoj oblasti. Također je informirao da je, kao rezultat pozitivnih ocjena dosadašnjeg rada i ove komisije, kao i ministra obrane BiH, Visoki predstavnik za BiH donio odluku kojom za kopredsjedatelja Komisije za reformu obrane imenuje ministra obrane BiH Nikolu Radovanovića, te članstvo ove komisije proširuje za još dva člana koje čine zamjenici predsjedatelja Zajedničke komisije, Branko Zrno i Šefik Džaferović. Na kraju je istaknuo pozitivne utiske o učinjenim koracima u reformi obrane.

Ad.3. Razmatranje Informacije o provjeri kandidata za generalske dužnosti u sustavu obrane BiH

Nikola Radovanović informirao je o odluci Predsjedništva BiH od 5.5.2004. o listi kandidata za generalske dužnosti u institucijama obrane BiH. Ovom odlukom predložena su 4 kandidata koja su prošla proces provjere kod SFOR-a i to:

1. brigadir Rizvo Pleh, na dužnost generalnog inspektora u MO,
2. pukovnik Milošević Miladin, na dužnost zamjenika načelnika ZŠ BiH za resurse,
3. pukovnik Mirko Tepšić, na dužnost zamjenika komandanata OK BiH za operacije,
4. brigadir Sakib Forić, na dužnost zamjenika komandanta OK BiH za resurse.

Potvrđivanjem njihovog imenovanja stvara se pravni temelj za popunjavanje Zajedničkog štaba i Operativne komande. Pored navedenih generala, proces provjere prošla su još 4 kandidata, ali oni nisu sada predloženi na odgovarajuće pozicije. Njihovo imenovanje uslijedit će nakon što i preostali potrebni broj kandidata prođe proces provjere kod SFOR-a.

Posebno je istaknuo slučaj brigadira Dževada Rađe koji je dobio suglasnost SFOR-a, ali su se naknadno pojavile informacije o postojanju indicija da je učestvovao u saobraćajnom udesu, te su zahtjevane dodatne informacije.

Na kraju je predložio da Komisija podrži predložene kandidate.

Nakon kraće rasprave članovi Komisije jednoglasno su podržali i predložili domovima potvrđivanje liste od 4 kandidata za generalske dužnosti u institucijama obrane BiH po prijedlogu Predsjedništva BiH.

Ad.4. Informacija o izdatim dozvolama za izvoz/uvoz naoružanja i vojne opreme u 2003.

Kako početku rasprave o Informaciji iz ove točke dnevnoga reda nije bilo predstavnika predlagatelja Informacije, članovi Komisije bili su jednoglasni u odluci da se ova točka ne razmatra, uz upućivanje dopisa resornom ministru kojom će se ukazati na njegovu obveznu nazočnost sjednicama ove komisije ili izuzetno u slučaju njegove spriječenosti, predstavnika kojeg on ovlasti. Kako je pred kraj sjednice pristupio predstavnik resornog ministarstva Damir Karahodžić, te da je za sjednicu Zastupničkog doma koja je trebala biti održana narednog dana, bilo predviđeno razmatranje ove informacije, članovi Komisije su odlučili da Komisija ipak razmatra Informaciju na sjednici Komisije, uz upućivanje dopisa resornom ministru u naprijed navedenom smislu. Damir Karahodžić istaknuo je da je temelj za izradu Informacije postojeći Zakon o uvozu i izvozu naoružanja i vojne opreme BiH. Ovim zakonom utvrđena je obveza informiranja Parlamentarne skupštine BiH svakih šest mjeseci o izdatim dozvolama za uvoz/izvoz naoružanja i vojne opreme. Ipak, resorno ministarstvo je prvi put pripremilo ovakvu informaciju jer je tek krajem 2003. sačinjena baza podataka u ovoj oblasti. Kao primjer za izradu ove informacije korišten je i Godišnje izvješće Velike Britanije. Istaknuo je dalje da se nastojao poštovati princip poslovne tajne, kao što su se svi propisi nastojali usuglasiti s dokumentima EU-e. Kako oblast proizvodnje, kao i izvoza/uvoza naoružanja i vojne opreme treba preći pod kontrolu civilnih struktura, to će se uskoro u proceduri naći i Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o uvozu i izvozu naoružanja i vojne opreme BiH. U Informaciji je dat kompletan pregled svih izdatih dozvola za uvoz/izvoz naoružanja i vojne opreme, koje su davane po uputi izdatoj od ministra. U proceduru izdavanja dozvola uključeni su također i ministar vanskih poslova BiH i ministar obrane BiH.

U raspravi koja je uslijedila učestvovali su Osman Brka, Momčilo Novaković i Mirko Blagojević. **Osman Brka** istaknuo je da se u resornom ministarstvu nije pridržavalo utvrđenih kriterija za izdavanje dozvola. Kao prvi od kriterija je kriterij poštovanja međunarodnih obveza države, dok bi se drugi kriterij odnosio na poštivanje temeljnih ljudskih prava i sloboda. Kao negativan primjer u tom kontekstu istaknuo je primjer izdatih dozvola državi Izrael koja ne ispunjava utvrđene kriterije, a ukupna faktura po izdatim dozvolama iznosi svega 2200 eura. Mišljenja je da se BiH ne treba kompromitirati pred međunarodnom zajednicom ovakvom vrstom suradnje sa Izraelom koji javno poziva na ubistvo nekih političkih lidera. On je zatražio fotokopije izdatih suglasnosti i dozvola Izraelu, kako bi se vidjelo ko je potpisao i odobrio ovu trgovinu.

Mirko Blagojević suglasan je s mišljenjem prethodnika i sugerira resornom ministarstvu da postupi s punom obazrivošću kada je u pitanju trgovina s Izraelom zbog dosadašnjih negativnih iskustava.

Damir Karahodžić potom je odgovorio na prethodne primjedbe. Naveo je da se u ovoj oblasti primjenjuje Kodeks EU o ponašanju u oblasti izvoza/uvoza naoružanja i vojne opreme. Prije izdavanja dozvola traži se mišljenje i suglasnost Ministarstva vanjskih poslova, kao i Ministarstva odbrane. SKVP daje saglasnost po pitanju uticaja na vojnu suradnju u regionu, da bi se potom tražila suglasnost SFOR-a. Nakon svih dobijenih suglasnosti Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa izdaje dozvolu. Na kraju je naveo da će Ministarstvo dostaviti g-dinu Brki kopije izdatih suglasnosti i dozvola Izraelu.

Momčilo Novaković istaknuo je da nije suglasan s mišljenjem g-dina Brke, te kao negativniji primjer navodi izdate dozvole za trgovinu s Avganistanom, koji u mnogo većoj mjeri krši ljudska prava. Pri tome mu ne smeta da se dostave suglasnosti i dozvole za trgovinu s Izraelom, ali onda takve dozvole treba tražiti i za druge zemlje kao što je npr. Avganistan. Mišljenja je da Informaciju treba primiti k znanju, obzirom da je njeno razmatranje predviđeno na sjednici Zastupničkog doma narednog dana.

Po okončanju rasprave članovi Komisije su Informaciju primili k znanju, a Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa obvezano je da dostavi članovima Komisije fotokopije izdatih suglasnosti i dozvola Izraelu.

Ad.5. Razno

U okviru ove točke Branko Zrno i Dragica Hinić informirali su o pozivu “RACVIAC” Regionalnog centra za kontrolu naoružanja i pomoć pri provođenju iz Zagreba, za prisustvo tajnika i jednog člana Zajedničke komisije seminaru na temu “Vojno-politička sigurnosna pitanja i mogućnosti za regionalnu suradnju u Jugoistočnoj Evropi”. Ovaj seminar treba se održati u Zagrebu u vremenu od 24.5. do 26.5.2004.

Članovi Komisije jednoglasno su odlučili da se na navedeni službeni put u Zagreb upute Branko Zrno i Dragica Hinić.

Zapisnik sačinila:
Dragica Hinić

Zamjenik privremenog predsjedatelja
Zajedničke komisije:
Branko Zrno